

העם

דורקים כשרום

מלונדון ומפאריס הגיעו השבוע ידיעות, על החלטת ממשלות צרפת ואנגליה להתפשר עם הלאומיות הערבית. האנגלים שיגרו כמתחך את נשיא הבנק העולמי יוג'ין בלאק, הפשירו את פקדונות המצרים בבני קיהם וסללו את הדרך לחידוש היחסים הדיפלומטיים שנותקו עם הפלישה לסואץ.

נשיא צרפת, מצידו, הודיע על מתן חנינה לכל הלוחמים האלג'יריים שנתפסו בצרפת. אף נרמו כי מוחמד בן-באללה, המנהיג האלג'ירי שנלכד במסוס מרוקאי מעל טור ניסיה, ערב מלחמת סואץ, יועבר מכלאו למעצר נוח יותר על חוף צרפת.

נראה היה כי שתי המעצמות הזרות, ששלטו עד לפני שנים מעטות במרחב, הכירו סוף-סוף בתנועה הלאומית הערבית, החליטו על דורקים בשלום. ארץ אחת בלבד המשיכה להתעלם מן המציאות. ישראל, הקרוי בה למרכזים הערביים הרבה יותר מאשר לונדון ופאריס, המשיכה להתנהג כאילו הלאומיות הערבית היא חלום-בלהות שיחלוף אם היא רק תשכב בשקט במיטתה ותצום את עיניה חזק חזק.

חוק

גילוי סודות אסורים

פסקהדין של בית-המשפט הצבאי שדן בפרשת קאסם (העולם הזה 1098), לא ניתן כולו פה אחד. חלקים ממנו ניתנו ברוב דעות, כשחלק מבית-המשפט מחוה דעת מיעוט. רבים התעניינו לדעת מי היה ברוב, מי במיעוט. היה זה סוד שלא נתגלה — לא רק מפי בית-המשפט עצמו, אלא גם מפי גורמים אחרים.

העתונות ציינה, כי על פי חוק השיפוט הצבאי, אין מפרסמים את זהות הרוב והמיעוט. ואכן, לשון חוק השיפוט הצבאי היא חד-משמעית. סעיף 394 קובע: החלטה של בית-הדין, ופסקהדין בכלל זה, שיש בה דעת מיעוט... יצוין בה כי ניתנה ברוב דעות, מבלי לנלות את שמו של בעל דעת המיעוט.

סעיף 395 קובע: בית-הדין רשאי למסור לבעלי הדין את דעת המיעוט, אולם בלי שיגלה את שמו של בעל אותה הדעה. ואכן, בית-המשפט הצבאי בירושלים נהג על פי החוק, ואיש, פרט לשלושת השופטים, לא ידע מי היה בעל דעת המיעוט.

מה יעשה חיים כהן? השבוע אירע משהו חסר תקדים. בחוברת פסקים, המורצת לאור עלידי הסתדרות עורכי-הדין בישראל, פורסם פסקהדין בשלמותו, לרבות דעת-המיעוט. להפתעת המשפטנים שעינו בחוברת, צויין מעל דעת המיעוט שם בעליה. היה זה, לדברי מערכת פסקים: כבוד השופט המחוזי הירושלמי יהודה כהן. איש לא ידע אם אמנם היה זה השופט כהן שהביע את דעת-המיעוט, או שהיה זה נחוש סרק בעלמא. דבר אחד היה ברור: מערכת פסקים עברה על החוק ונתפסה לבזיון בית-המשפט. בהיות המערכת מורכבת מיודע-יחוק מובהקים, רבצה עליה אח-ריות-משנה. הכל שאלו: האם גם הפעם ינהג היועץ-המשפטי במבוי בית-המשפט כפי שנהג בממונה על שרותי הבטחון? התשובה לא תהיה קלה: העורך המרכזי של פסקים ומנהל העסקים שלו הוא לא פחות מאשר כבוד הנשיא התורן של בית-המשפט המחוזי של תל-אביב, ד"ר זאב צלטנר, האדם ששמו הוזכר כמועמד לתפקיד היועץ המשפטי.

מכסים

הזכרים והנושכים

למארגני תערוכת המרד (העולם הזה 1105), היה כמה להתנאות. באולמי מכון זיבוטינסקי שבמצודת זאב, אספו ד"ר יוסף פעמוני וחבר עוזריו המסורים, אוסף מדהים של מוצנים מכל שלבי מלחמת המחתרת. גם המוזונים היו מגוונים ונכבדים. נראה היה שהמארגנים החליטו לא לפסוח על איש, ויהיו אלה אפילו אויבים מושבעים של האצ"ל בימים עברו.

השבוע הילכה בין רבים מחתיקי אצ"ל, תרעומת מרה על עורכי רשימת המוזונים לאותו סכס. כי בתוך המכלול הרב של המוזונים, שכחו המוזונים משום מה כמה מראשי המפקדים של האצ"ל, כגון קצין המבצעים הראשי עמיחי (ג'נדי) פגלין, אפילו אמו השכולה של עולה הגררוב דוב דרונר נשכחה מזכרון המוזונים.



בדרך ארצה

הצטלמו שלושה מן העולים, על סיפונה של אלטלנה. הבחור במרכז חתמונה חבוש כובע פלדה, בעוד שהנערה חוגרת למותנה אקדח.

כל 850 העולים שהיו על האניה, היו מגויסי אצ"ל שאומנו במחנות, שהיו פזורים באיטליה, גרמניה וצרפת, הועברו כולם למל מרטיי הצרפתי בידעת השלטונות של שלוש הארצות האלה.



כוננות קרבית

היתה קיימת על סיפון אלטלנה במשך כל ההפלגה מצרפת לישראל. מלבד הנשק הרב והיעיל שהוחזק במחסני האניה, הוצבו מקלעים ומכונות יריה בעמדות ההגנה המיוחדות של האניה, מתוך חשש שהמצרים ילמדו על הפלגתה, אם ממקורותיהם העצמאיים ואם ממקורות האינטליגנסי הבריטי, שידעו על האניה — יתקיפוה בלבייט.



אימונים פדירים

התנהלו במשך כל תקופת ההפ"ל. לנהג אנשי הצוות, אשר מעמדם היה כמעמד עולים חדשים, ידעו כי בואם ארצה יחויילו מיד ויוכיחו נסו לפעולה כיחידה צבאית. על כן היתה המשמעת על האניה חמורה כביחידה צבאית והזמן נוצל לאימונים. בתמונה: מודיק מנחה עולה בשימוש במקלע קל מדגם ברן, אחד מ-250 שהובאו באלטלנה.